

ภูมิแพ้ (ไม่แพ้) รู้ได้ด้วยการเจาะเลือด

ศูนย์ : ศูนย์สุขภาพเด็ก

บทความโดยแพทย์ : พญ. วราลี ผดุงพรรค

อาการจาม คันจมูก คันตา เกิดผื่นแดงที่ผิวหนังเป็นประจำ ฯลฯ
นี้อาจจะเป็นสัญญาณบ่งบอกว่าคุณกำลังเป็นโรคภูมิแพ้อะไรสักอย่างอยู่ก็เป็นได้
แต่เราจะรู้ได้อย่างไรว่าอาการแพ้ที่เป็นอยู่เกิดขึ้นจากสาเหตุใด
ดังนั้นการตรวจทดสอบภูมิแพ้จึงมีความสำคัญที่จะทำให้เราทราบสาเหตุว่ามีความเสี่ยงต่อสารก่อภูมิแพ้ชนิดใด
ก็จะสามารถหลีกเลี่ยงสิ่งก่ออาการแพ้ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งการตรวจภูมิแพ้ไม่ได้มีเพียงทางผิวหนัง (Skin prick Test) คนส่วนใหญ่เคยได้ยิน เท่านั้น แต่ยังมี **การตรวจภูมิแพ้ด้วยการเจาะเลือด (Allergy blood test)**
ที่สามารถหาสารก่อภูมิแพ้ได้หลายชนิดภายในครั้งเดียว และให้ผลการตรวจที่มีความแม่นยำสูง

ตรวจภูมิแพ้ด้วยการเจาะเลือด

การตรวจภูมิแพ้ด้วยการเจาะเลือด (Allergy blood test)

เป็นการนำตัวอย่างเลือดไปตรวจหาหาปริมาณสารเคมีในเลือด หรืออิมมูโนโกลบูลินอี (IgE)

ชนิดที่จำเพาะต่อสารก่อภูมิแพ้แต่ละชนิดโดยตรง (Specific IgE)

ในห้องปฏิบัติการโดยผลตรวจจะทำให้แพทย์ประเมินได้ว่า ผู้ป่วยนั้นแพ้สารชนิดใดบ้าง และมากน้อยเพียงใด เพื่อทำการหลีกเลี่ยง หรือลดปริมาณการสัมผัสสารก่อภูมิแพ้ที่เป็นตัวกระตุ้น

ซึ่งสามารถตรวจได้ทั้งภูมิแพ้อาหารกว่า 20 ชนิด อาทิ นมวัว ไข่ขาว ไข่แดง แป้งสาลี ถั่วเหลือง ถั่วลิสง อาหารทะเลที่พบได้บ่อย หรือแม้กระทั่งกลุ่มข้าว เนื้อสัตว์ รวมไปถึงผักผลไม้บางชนิด เป็นต้น

ภูมิแพ้อากาศและสิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกรูบ้าน (Indoor and outdoor allergen)

จากการสัมผัสที่ตาจมูกผิวหนังและการสูดดมทางเดินหายใจเข้าจมูก ปาก ไปถึงหลอดลมและปอด อาทิ ไรฝุ่น แมลงสาบ รังแคขนน้ำลายแมว รังแคขนน้ำลายสุนัข สัตว์เลี้ยงมีขน เช่น หนูแฮมเตอร์

สปอร์เชื้อราและกลุ่มเห็ดราของเกสร เป็นต้น

การเตรียมตัวก่อนตรวจ

- แต่งตัวด้วยเสื้อผ้าที่หลวมสบาย เลือเช้านสั้น หรือไม่รัดแขน เพื่อความสะดวกในการเจาะเลือด
- กรุณาแจ้งแพทย์ให้ทราบหากมีโรคประจำตัวหรือมียาที่รับประทานอยู่
- ผู้รับการตรวจไม่จำเป็นต้องงดน้ำ งดอาหาร และงดยาแก้แพ้ ก่อนการตรวจ
- สามารถเข้ารับการตรวจได้ทุกช่วงเวลาทำการ

ขั้นตอนการตรวจภูมิแพ้ด้วยการเจาะเลือด

แพทย์จะเริ่มจากการตรวจร่างกายและสอบถามข้อมูลเบื้องต้นของผู้รับการตรวจ เช่น ประวัติสุขภาพ

โรคประจำตัว อาการที่เข้าข่ายภูมิแพ้ เป็นต้น

จากนั้นจะเข้าสู่ขั้นตอนของการเจาะเลือดโดยแพทย์หรือเจ้าหน้าที่จะทำความสะดวกผิวหนัง

และใช้สายรัดรัดบริเวณที่จะเจาะเก็บตัวอย่างเลือดเพื่อให้เห็นเส้นเลือด แล้วใช้เข็มเล็กๆ สอดเข้าไปในเส้นเลือด (ประมาณ 4-7 ซีซี) โดยส่วนใหญ่จะเจาะแขนด้านในบริเวณข้อศอก หรือหลังมือ

บรรจุเลือดใส่ลงในหลอดเก็บเลือด นำยางรัดออกจากแขน เมื่อเก็บเลือดเพียงพอแล้ว

จากนั้นจะนำตัวอย่างเลือดไปตรวจในห้องปฏิบัติการ โดยทั่วไปอาจจะใช้เวลาในการรอผลเลือดประมาณ 5-7 วัน

ข้อดีของการตรวจ

การตรวจภูมิแพ้ด้วยการเจาะเลือดสามารถทดสอบในเด็กที่ไม่สามารถทำการทดสอบโดยการสะกิดทางผิวหนังได้

เช่น เด็กหรือผู้ปกครองที่กังวลกลัวหรือร้องไห้มาก ปฏิเสธการทำการทดสอบผิวหนัง (Skin Prick Test)

เพราะต้องใช้เข็มสะกิดหลายจุดและใช้เวลานานกว่า เด็กที่มีอาการแพ้มากแพรุนแรง (anaphylaxis)

เพราะการทดสอบผิวหนัง (Skin Prick Test) มีความเสี่ยงการแพ้รุนแรงในการทดสอบ (1:100,000) ผู้ป่วยที่จำเป็นต้องใช้ยาแก้อาการแพ้เนื่องจากไม่สามารถหยุดยาให้ได้ 7 วันเพื่อมาทดสอบผิวหนัง รวมทั้งยังเหมาะกับผู้ป่วยที่เป็นโรคผิวหนังหรือมีปฏิกิริยาทางผิวหนังไวต่อการระคายเคือง เช่น ผู้ป่วยโรคลมพิษ ซึ่งการทดสอบด้วยวิธีนี้ตั้งแต่อายุน้อยจะยิ่งทำให้สามารถหลีกเลี่ยงสารก่อภูมิแพ้ได้มากขึ้น และเพื่อป้องกันหรือลดความรุนแรงของอาการของโรคที่มีสาเหตุจากภูมิแพ้ เช่น โรคแพนมาว โรคภูมิแพ้ทางเดินหายใจอักเสบ โรคหอบหืด โรคภูมิแพ้ผิวหนังอักเสบ เป็นต้น

หากมีอาการผื่นบวมคัน ไม่ว่าจะไปสัมผัส หรือทานอาหาร แล้วเกิดอาการแพ้ อาการเปลี่ยนที่ไร หายใจไม่สะดวกมีน้ำมูก คอยานิ่งนอนใจ ควรมาพบแพทย์ เพื่อรับการตรวจวินิจฉัยหาสารก่อภูมิแพ้ ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่าควรหลีกเลี่ยงการสัมผัส หรือทานอาหารประเภทใดที่ทำให้เกิดอาการแพ้ และยังสามารถนำไปสู่การวางแผนการรักษาได้อย่างตรงจุด เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น